

Palestinske barn: Tuktes til underkastelse

Av Sissel Henriksen, journalist i Klassekampen. Foto: Brian Cliff Olguin

Artikkelen ble første gang publisert i Klassekampen 11. februar 2015.

Menneskerettsaktivister fra Vestbredden kjemper mot Israels fengsling av palestinske barn. Israels trakassering og fengsling av palestinske barn er en effektiv metode for å knuse motstand, mener aktivistene Gerard Horton og Salwa Duaibis.

– Den israelske hæren har én oppgave på Vestbredden: å sørge for sikkerheten til de nesten 400.000 israelske bosetterne, sier Gerard Horton. Den australske juristen er aktiv i organisasjonen Military Court Watch (MCW), som jobber med å overvåke behandlingen av palestinske barn i israelske fengsel. Han besøker Norge i disse dager, sammen med palestinske Salwa Duaibis, fra Nasaret.

Hun er med både i MCW og i Women's Centre for Legal Aid and Counselling i Ramallah. Bildene er hjerteskjærende. Små palestinske guttunger legges i bakken, eller trekkes av gårde av væpnede israelske soldater. – Israels militærrettssystem har offisielt satt en nedre grense for å rettsforfølge palestinske barn på tolv år. Men yngre barn tas ofte inn. I fjor holdt de en femåring i to–tre timer, forteller Horton. Det er vanskelig å få eksakte tall på hvor mange barn som rammes. Noen barn holdes 24 timer og slippes, og fengselstjenesten oppgir bare hvor mange som er fengslet siste dag i måneden.

Effektiv okkupasjon

MCW har jobbet i årevis med å analysere systemet og forstå hvorfor Israel arresterer barn. – Svaret ligger i bosettingene. Å sørge for sikkerheten til 400.000 bosettere i et okkupert område er en enorm jobb. Tenk deg om USA hadde plassert 400.000 amerikanere i bosettinger i Afghanistan, og så skulle sørge for at de levde trygt der. Alle ville ventet et blodbad. På Vestbredden er det drept sju bosettere totalt de tre siste årene, inkludert de tre bosetterunguttene som ble bortført og drept i fjor.

Horton spør seg hvorfor de israelske okkupantsoldatene lykkes så godt. – Svaret er fengsling, av barn og voksne. Skal du hindre en okkupert befolkning i å gjøre motstand, har du tre valg: drepe alle, deportere alle, eller terrorisere alle til underkastelse. De bruker den siste metoden. Arrestasjonspolitikken er sentral for å skremme og kue folk, sier han. – Israelske offiserer sier selv at fredelige massedemonstrasjoner er verstefallscenarioet. Så må de kue folket, skremme dem fra oppstand, og knuse potensielle ledere før de vokser fram.

Horton og Duaibis beskriver et system der Israels hær og sikkerhetstjeneste legger et finmasket nett over hele den okkuperte palestinske befolkningen på Vestbredden. Vestbredden er delt i små rettsområder, som kan omfatte ei bosetting på 600 folk og fire–fem landsbyer. – En underoffiser er sjef i et område. Hvis han en dag får beskjed om steinkasting mot bosetterne, kan han velge å ignorere det, men da går det ustraffet, og aktiv okkupasjonsmotstand kan ikke gå ustraffet. Han veit ikke hvem som har gjort det, men kan anta at det er en gutt/mann mellom 10 og 30 år, fra en av landsbyene i nærheten. – Så han snakker med den lokale etterretningsoffiseren, som kan alt om hele landsbyen, via et nett av informanter. Der får han ei liste over «de vanlige mistenkte». Om dette er de som faktisk kastet stein, betyr ikke så mye. Neste natt klokka to dunderer så 30 biler inn i landsbyen. Soldatene hamrer på døra i huset offiseren har sett seg ut, slår inn døra hvis beboerne ikke åpner raskt nok, og drar gutten ut av senga. Søvnangel og trusler – Foreldrene protesterer, småsøsken gråter, soldatene skriker. Den arresterte gutten får bind for øynene og stramme strips rundt håndleddene, som gjør vondt, sier Horton. Så kastes gutten inn i en militærjeep. Han veit at foreldrene ikke aner hvor han blir tatt, og at ingen kan forsvare ham.

Arresterte som ikke mistenkes for verre ting enn steinkasting uten personskade, blir som oftest overlevert til politiet i en av bosettingene Ariel, Gush Etzion eller Binyamin. Forhørssentrene der åpner imidlertid ikke før klokka åtte, så inntil da tas fangene ofte til nærmeste militærbase eller bosetting, der de holdes i containere, eller dumpes på bakken, uansett vær. – Før han kommer til forhør er barnet utslitt, kald, sulten, tørst og livredd. Barna hindres i å sove, får sjelden mat eller vann. Noen ganger tisser de på seg, enten av skrekk, eller fordi de nektes å

gå på do. Fangene får ikke vite at de har rett til å tie og rett til advokat under forhør. – Forhørslederen skriker til dem til de tilstår. De har mye ekspertise i hvordan de skal knekke barna. Så må gutten skrive under på et dokument, som i to tredeler av tilfellene er på hebraisk. Når barna omsider får advokat, er det gjerne gått to til fire dager. Advokaten vil oftest råde dem til å si seg skyldig, om de er det eller ikke. Da kan nemlig barnet få en avtale om to–tre måneders fengsel. Nekter de, må de vente i fengsel i fire–fem måneder før saka kommer opp. 99 prosent sier seg skyldig.

Knuser lokalsamfunn

Når barna kommer ut av fengsel, feires de som helter i lokalsamfunnet. Så kommer hverdagen. – De fleste vil gjøre alt for ikke å bli arrestert igjen. Ofte har de en betinget dom, som de må sone hvis de blir tatt på nytt. De vil lure på hvem av vennene som har tystet på dem. Og vennenes foreldre, som feiret dem da de kom hjem, vil advare barna sine mot å være sammen med dem, fordi de er i trøbbel. – Landsbyen blir tynnslett, og skremt til taushet. De har mistet jorda til bosettingene, og havner i en nedadgående spiral av fattigdom og frykt, og mistillit til hverandre. En så nedkjørt landsby er ingen trussel for okkupantmakten, sier Horton. – Og: Bunnplanken er at bosettingene er i strid med Genèvekonvensjonene.

«Vi er som dørmatter»

Gjennom arbeidet i Women's Centre for Legal Aid and counselling møter Salwa Dubais mange fortvilte palestinske mødre som ser barna lide og selv er utsatt for okkupasjon, fattigdom og familievold.

– Mange av barna dropper ut av skolen, sier Duaibis. – Fengslingen skaper et arr som barnet må leve med og tar fra dem motivasjonen for skolearbeid. De har mareritt, sliter med sengevæting, våkner og gråter, spiser dårlig, vil verken være på skolen eller med vennene. Å komme hjem igjen minner dem også om kaoset da de ble arrestert, og om at foreldrene ikke kunne beskytte dem. Arrestasjonen river familien i stykker. En uskyldig gutt opplever å bli straffet for noe han ikke har gjort, og han mister troen på det foreldrene har lært ham om rett og galt.

– Foreldrene føler at de har feilet. Far er blitt ydmyket av en 18-årig soldat, og en mislykket far vil ta det ut på mor, forteller Dubais. – En kvinne sa: «Vi er som dørmatter». Mange mødre tør ikke legge seg før klokka fem om natta, av frykt for at hæren skal komme. Ofte dundrer også soldatene med biler og bråk gjennom landsbyen midt på natta bare for å forstyrre og vekke folk. En landsby hadde 16 nattlige raid på én måned, forteller hun. Kvinneresenteret gir både juridisk hjelp og psykososial rådgivning til kvinnene.

– Som ellers i verden er kvinnekriminering og vold mot kvinner i nære relasjoner et problem også i det palestinske samfunnet. Men okkupasjonen legger et ekstra lag av lidelse på toppen, og særlig i landsbyene er det ille for kvinner. Mange velger å bli i voldelige forhold fordi de ikke har råd til å dra, eller av hensyn til barna. Menn som er dømt eller ettersøkt for vold kan også slippe unna ved å flykte til C-områdene, der palestinsk politi ikke har noen myndighet, forteller Dubais.

sissel.henriksen@klassekampen.no

Se også opptak fra konferansen «Palestinske barn i israelske fengsler»:

Del 1: https://www.youtube.com/watch?v=k_hEm9zN3r4

Del 2: <https://www.youtube.com/watch?v=CNaqMHldCLU> Del 3: https://www.youtube.com/watch?v=Jo0zqvrJ9_w

Se også [ny og oppdatert rapport fra UNICEF](#).

[Signér opprop](#) «Kampanje palestinske barn i israelske fengsler»

Fakta om okkupert Palestina:

* Det bor drøyt 4,5 millioner palestinere på Vestbredden, Gazastripen og i Øst-Jerusalem.

* Det bor rundt 400.000 israelske bosettere på Vestbredden, og 300.000–350.000 i Øst-Jerusalem.

* Per 1. desember i fjor satt det 6200 palestinere i israelsk fengsel, av dem var 156 barn under 18 år, og 17 av dem igjen var barn under 16 år.

* Rundt 700 palestinske barn under 18 år blir årlig tiltalt i militærdomstoler på Vestbredden. Siden 2000 har 8000 palestinske barn blitt fengslet. * Den vanligste tiltalen er steinkasting, som kan straffes med opp til 20 års fengsel.

Kilder: Addameer, MCW, Wikipedia